

TOIMENPIDEALOITE 14/2011 vp

Suomalaisten sotilaiden kotiuttaminen Afganistanista

Eduskunnalle

Vasemmistoliiton kansanedustajat ja eduskuntaryhmä ovat toistuvasti arvostelleet Suomen osallistumista Afganistanin ISAF-operaatioon. Viimeksi vuoden 2010 maaliskuussa vastustimme joukkojen lisäämistä ja esitimme päinvastoin niiden vetämistä pois ja operaation muuttamista maan jälleenrakentamista tukevaksi siviiliopeeraatioksi. Teimme 17 päivänä helmikuuta 2011 toimenpidealoitteen suomalaisten sotilaiden kotiuttamisesta Afganistanista.

Vasta vuosia ISAF-operaation käynnistämisen jälkeen vuoden 2002 alussa hallitus vihdoinkin antoi ensimmäisen selonteon vuonna 2007 niin, että eduskunta pääsi arvioimaan ISAF-operaatioita ja Afganistanin tilannetta.

Selonteon pohjalta laadittuun ulkoasiainvaliokunnan mietintöön marraskuussa 2007 liitetystä vastalauseesta todettiin vasemmistoliiton eduskuntaryhmän olleen jo pitkään huolestunut siitä, että kehitys Afganistanissa ei olekaan kulkenut myönteiseen suuntaan eli että maan olot saataisiin vakaalle kannalle, maahan syntyisivät demokraattiset instituutiot, talous elpyisi ja kansan onni lisääntyisi.

Tuosta ajankohdasta turvallisuus Afganistanissa on edelleen heikentynyt ja ISAF-operaatiolle asetetut toiveet ovat romahtaneet. Vallasta syösty Taliban-liike hallitsee yli puolta maasta. Afganistanin korruptoituneen hallituksen ote on heikko sielläkin, missä talibaneilla ei ole merkittävää asemaa. Sotapäälliköiden ja heimojohtajien aseistettuja joukkoja ei ole kyetty riisumaan aseista. Turvattomuus estää jälleenrakennusta

sekä lisää työttömyyttä ja hallituksen kanssa kilpailevien ryhmien kannatusta.

Yhdysvaltojen tavoite Afganistanissa on ollut ensi sijassa terrorismin vastaisen sodan voittaminen. Aidosti itsenäisen Afganistanin hallinnon kehittämiseksi tai maan jälleenrakentamiseksi ei ole ollut riittäviä resursseja mm. Irakin sotatoimien viedessä päähuomion.

Toisin kuin olimme toivoneet, hallitus ja eduskunnan enemmistö päättivät kasvattaa Suomen sotilaiden määrää 120 sotilaasta 195 sotilaaseen.

Suomalaisten sotilaiden lisääminen ei ratkaise afganistanilaisten turvallisuus- tai kehitystilannetta. Sotatoimet merkitsevät siviiliväestölle koettelemuksia ja kärsimystä. Samalla lisääntyvät myös rauhanturvaajiemme uhrit. Ratkaisun avaimet ovatkin muissa kuin sotilaallisissa toiminnaissa.

Uutistoimistot kertovat lähes päivittäin uusista siviiliuhreista, joita Yhdysvaltain ja Natojoukkojen toistuva, sattumanvarainen ja suhteeton voimankäyttö jatkuvasti aiheuttaa. Uusien siviiliuhrien myötä kansan viha ulkomaalaisia joukkoja kohtaan vain vahvistuu.

Ulkomaalaiset sotajoukot on vedettävä pois Afganistanista. Maan kansalaisten on itse saatava päättää kohtalostaan ja tulevaisuudestaan. Sisällissota vain kiihtyy ulkomaalaisten joukkojen myötä. Kansainvälinen yhteisö on epäonnistunut Afganistanille jo vuosia luvatussa siviiliavun toimittamisessa. Apua on annettu vain murto-osa luvatussa.

Suomen on aidosti oltava mukana edistämässä rauhan ja vakauden saavuttamista tukemalla siviiliyhteiskunnan rakentamista ja auttamalla vuoropuhelua Afganistanin hallituksen ja kapi-nallisten kesken. Aidosti näin voi tehdä vain maa, joka ei itse osallistu sotatoimiin tai niiden tukemiseen.

Eduskunnan vasenryhmä katsoo, että Suomen nykyinen sotilasoperaatio Afganistanissa on muutettava siviilioperaatioksi tukemaan maan jälleenrakentamista. Afganistan tarvitsee lisää kouluja ja terveyskeskuksia, ei lisää aseita ja ul-

komaisia sotajoukkoja. Tässä kansalaisjärjestöil-lä on mahdollisuus antaa oma merkittävä panok-sensa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin suo-malaisten sotilaiden kotiuttamiseksi no-peasti Afganistanista ja suomalaisten työpanoksen muuttamiseksi maan jäl-leenrakentamista tukevaksi siviiliope-raatioksi.

Helsingissä 20 päivänä lokakuuta 2011

Jyrki Yrttiaho /vr
Markus Mustajärvi /vr